

mного premalo ožarjena s kresovi, medtem ko naši bratje na Koroškem in Primorskem s kresovi dokazujejo, da žive v upanju na rešitev. Družba sv. Cirila in Metoda poziva z sedaj vse svoje podružnice, prosi planinska in vsa nacionalna društva, učiteljstvo, občine itd., da se delajo na to, da se zažgo kresovi na vseh vrhovih naše domovine, kar naj bi bil našim zaslužnim bratom viden znak naše čuječnosti in ljubezni do njih. Morebitne zbirke v korist obrambene, šolske Ciril Metodove družbe so zaželjene.

— Na drž. ženskem učiteljskem v Ljubljani so se vršili od 17. do 22. junija t. l. zrelstni izpiti pod predsedstvom g. univ. prof. dr. Karla Ozvalda kot ministrskega odposlanca. Izpiti so se udeležilo 40 kandidatk, 39 absolventk 4. letnika in 1 kandidatka za dopolnilni izpit. Izpit zrelosti je napravilo 33 kandidat, med temi 7 z odliko, ponavljalni izpit s. je dovolil 6 kandidatkam, dočim sta bili dve reprobirani na leto dni. Izpit zrelosti za osnovne šole so napravile: Banko Marija (z odliko), Bizjak Veronika, Blejce Julija, Dolžan Egidija, Jerman Marija, Jesih Danica, Kezele Ljudmila, Kmet Pavla, Kočar Angela, Kovač Marija (z odliko), Kraje Justina, Kralj Vilma (z odliko), Kunaver Marija, Lenče Vida, Levičar Marija, Majcen Tatjana, Markič Marjeta, Mrše Rozalija, Neřima Marija, Podboj Stanislava, Pregelj Ivana (z odliko), Prek Pavla, Prešeren Pavla, Pucelj Frančiška, Puppis Ana, Slana Marija (z odliko), Sušteršič Marija (z odliko), Tavčar Leona, Velikonja Gizela, Vičič Zorislava, Vrbič Tekla, Žnidarčič Anselma, Žerovec Marija (z odliko).

— Članom sreskega učiteljskega društva za ljubljansko okolico — vzhodni del. Vsled sklepa odbora se je dne 22. junija t. l. se naročilo članstvu, da mora vsak član plačati svoj letošnji dolg v 3 mesecih — če ne — se ga črta. Isti predlog je bil stavljen na zborovanju dne 8. junija t. l. v D. M. v Polju in bil tudi sprejet.

— Ministrstvo za prosveto se deli po uredbi o razdelitvi na oddelke predsedništva ministrskega sveta in ministrstev (»Ur. list« št. 50. od 13. maja 1929) na tri oddelke, in sicer: 1. na obči oddelke; 2. na oddelke za srednji pouk; 3. na oddelke za osnovni pouk. V pristojnost občega oddelka spadajo: osebna na razmerja uslužbenecv ministrstva za prosveto kakor tudi vsega ostalega službenega osebja v prosvetnem resortu kolikor ne spadajo v pristojnost ostalih oddelkov ministrstva za prosveto; posli, ki se nanašajo na višji pouk in na kulturne naprave, katere ne spadajo pod skrb drugih oddelkov ministrstva za prosveto (akademije znanosti in umetnosti, muzeji, gledališča, narodne knjižnice, državni arhivi), kakor tudi posli, ki se nanašajo na poslovanje državnih tiskarn; državno in privatne umetniške šole; umetniške naprave kakor tudi umetniške in književne organizacije; zbiranje podatkov o razvoju umetnosti pri nas in v inozemstvu; prosvetna statistika; nadzorstvo nad filmi in filmskimi reprodukcijami (skupno z ministrstvom za notranje posle) kakor tudi nadzorstvo nad privatnimi izdajami in razpečevanjem likov vladarskega doma državnega grba in umetniških del, ki so državna svojina; knjižnica ministrstva za prosveto; službene izdaje tega ministrstva; »Službene Novine«; glavni prosvetni svet in njegovo tajništvo; pravna vprašanja, ki se nanašajo na prosvetni resort; poročne ustanove (zadežbine) in prosvetni fond; pripravljalna zakonodajna dela kakor tudi dela glede izvrševanja zakonov v njegovem območju računsko-ekonomski posli; arhiv. V pristojnost oddelka za srednji pouk spadajo: organizacija srednjega pouka in nadzorstvo nad njega izvajanjem v vseh — državnih in privatnih — srednjih šolah, učiteljskih bogoslovnicah in šerijatskih šolah; izpopolnjevanje učnih programov in učno-vzgojnega delovanja vobče; osebna razmerja osebja na teh šolah; zbiranje podatkov o razvoju in novostih podrejenega pouka v njegovih državah; izdajanje šolskih knjig za podrejene šole; oskrbovanje teh šol z vsemi potrebščinami; pripravljalna zakonodajna dela za izvrševanje zakonov v njegovem področju. V pristojnost oddelka za osnovni pouk spadajo: vsi posli, ki se nanašajo na ureditev, delovanje in osebje narodnih šol; otroških vrtec, osnovnih, nadaljevalnih in mešanih — javnih in privatnih — deških in deških šol; zbiranje podatkov in obvestil o razvoju in novostih pouka na narodnih šolah v drugih državah; skrb za izdaje ministrstva za prosveto, ki se tičejo narodnih šol; nadzorstvo nad vsemi privatnimi izdajami, bodisi za učence nižjih šol, bodisi za narodne knjižnice in čitalnice; oskrbovanje podrejenih šol z vsemi potrebščinami; organizacija narodnega izobraževanja vobče; posli glede zakonodajstva in izvrševanja zakonov v njegovem področju.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Mladina mora biti bistre glave in vedrega duha. Prava kava mladino slabi. Kuhajte ji zato rajši vsak dan ZIKO.

Človeško življenje obstoji iz samih malih priložnosti, ki naj bodo kar najbolj ugodne. — Vsaka poedina bo za Vas lepša, če se ne mučite. — Za pranje vzemite torej SCHICHTOV »RADION«.

Ure, zlatnine in srebrnine na obroke
brez zvišanja cen pri urarju in juvelirju
M. JLGGERJEV SIN, Maribor
Gosposka ulica 15.

Mladinska Matica.

RAZPIS NAGRAD.

Mladinska Matica razpisuje dve nagradi: 2000 Din za vsako, in sicer:

1. nagrado 2000 Din (dvatisoč) za izvršno povest umetniške vrednosti, primerno mladini v šoledolžni dobi. Povest naj bi bila življensko sodobna, z zdravim, krepkim jedrom, če je tudi zajeta iz zgodovine. Obseg naj bi bil okrog tiskanih 6 pol formata knjižice Mladinske Matice. Rokopis je predložiti do 31. decembra t. l. poverjeništvu Ljubljana UJU — Mladinska Matica.

2. nagrado 2000 Din (dvatisoč) za najboljšo umetniško delo, slovstveno ali slikarsko, primerno mladini v dobi od 6. do 10. leta. Če je slovstveno, naj obsega 3 do 4 tiskane poje formata Mladinske Matice.

Snov dela je lahko poljubna: proza, verz, resno ali veselo, šaljivo gradivo, vzeto iz življenja ali iz narodne pesmi, v tradiciji naših najboljših mladinskih umetnikov ali pa tudi popolnoma izvirno. Prvi pogoj: umetnina.

Predložiti je do 1. decembra t. l.

Za obe deli se poleg nagrade izplača tudi honorar.

Kdor želi natančnejših informacij naj se zgleda pri Mladinski Matici — poverjeništvu Ljubljana.

Ljubljana, 18. junija 1929.

Odbor.

Pletene spomladanske kostume, lumberje, jumperje, telovnike, nogavice i. t. d. izdeluje najceneje tvrdka

FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ulica 7.

Naročila v najkrajšem času. Vedno najnovejši vzorci.

FOTO-APARATE kupite najbolje pri **Fr. P. ZAJEC, optik**
Ljubljana, Stari trg 9.

Osebnne zadeve.

— Iz šolske službe. Z ukazom so postavljene: na meščanski šoli v Zgornji Šiški za ravnatelja Kunaver Pavel za strokovno učiteljico na isti šoli Štamcer Antonija, za upravitelja v Notranjih gorah Lovšer Anton, za upravitelja v Podbrezjah Lapajner Viktor, za učiteljico v Celju pa Kovač-Ažman Antonija. Z ministrskim odlokom so premesteni sledeči učitelji: na meščansko šolo v Zgornji Šiški Ivan Prosenc, strokovni učitelj v Trzinu; v Dobovo Prčnik-Kuglič Mar. učiteljica v Kapelah; v Brežicah Ana Radanovič, učiteljica v Dobovi; v Sostro Bogomir Koleša, učitelj v Mavčicah; v Gederovci Janez Tivadar, učitelj v Odrancih.

Naša gospodarska organizacija.

— g. Članom Učit. Samopomoči. V teh dneh dobite položnice za naznalo članskega prispevka (s poštino) 6 Din, in to za 191. smrti slučaj Marija Furjan iz Gredupelj. Zakonski pari nakažejo 11 Din. Za 191. smrti slučaj je znašala posmrtnina 11.600 Din. U. S. ima danes 2320 članov. — Vse cenjene članice in članice pa prosim, da sporočite svojim poštanim uradom počitniški naslov, kamor vam bo pošta oddala od društvene uprave med počitnicami razposlane položnice. Da upravitelj ni v dvomu za Vaš pravi naslov, pišite na položnice Vaš stalni naslov, četudi bivate začasno drugod. Kdor se med počitnicami preseli stalno na drugo mesto, naj z dopisnico sporoči spremembo bivališča društveni upravi. — Od 1. januarja do 25. junija je umrlo 10 članov. Društvena uprava je izplačala družinam (dedičem) na posmrtninah 115.235 Din. — Vesele počitnice!

— g. Učiteljski dom v Ljubljani. Poslali so: Miklavčič Franja, Ziri 30 Din, Levstik Leopold in Vlastimil, Vanič Janko in Vutskovič iz Krškega po 10 Din, Pavla Vanič iz Krškega 20 Din, Lemšak Antonin — Bušča vas namesto venca na grob t. Janku Golobu 25 Din, Zupančič Jože iz Preserja 50 Din, učiteljstvo II. deške osnovne šole v Ljubljani 220 Din, skupaj 385 Din. Vsem derovalcem iskrena hvala! Ob izplačilu rezlik spomnite se svojega doma! — Josip Kobal, blagajnik.

Stanovska organizacija UJU

Iz poverjeništvu UJU.

— pov. Izvršnemu odboru smo poslali poročilo o delovanju našega poverjeništvu za »Glavni izveštaj«. Poročilo se je nekoliko zakasnilo, ker nismo prejeli pravočasno vseh zaprosenih podatkov.

— pov. Pravila za Učiteljsko gospodarsko poslovalnico so predložena okrognemu sodišču v Mariboru v registracijo. Iz tega je razvidno, da bo centrala nove zadruge v Mariboru, podružnice pa bodo po vseh večjih krajih.

— pov. Na vse šole smo razposlali »Prislopnice«. Prosimo, sčrbiti, da jih podpiše vse naše članstvo takoj, podpisani pa vrnite poverjeništvu.

Vabila:

— UČIT. DRUŠTVO ZA KOZJANSKI OKRAJ zboruje v soboto, dne 6. julija 1929 točno ob 10. uri v Kozjem. Dnevni red: 1. Situacijsko poročilo. 2. Učiteljska samopomoč in podporni sklad, ref. tov. Freča. 3. O kartografiji, poročila tov. Hernausa. 4. Volitev delegatov. 5. Predlogi. 6. Slučajnosti. Pol ure pred zborovanjem pevka vaja. Ker je to zadnje zborovanje v tem šolskem letu, pričakuje polnoštevilne udeležbe — odbor.

Poročila:

+ LITIJSKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v nedeljo 9. junija t. l. v Smartnem pri Litiji.

Tovariš predsednik otvoril zborovanje ter pozdravi go. prof. M. Škabernetovo, gosp. sreskega nadzornika Bezeljaka in g. Šmarskega župana, ki je v imenu občine izrazil svoje veselje, da si je učiteljstvo izbralo Smartno za svoja pedagoška razmotrivanja.

Statistika: Društvo šteje 90 članov, ker sta na novo pristopila tovariša D. Pahor in V. Namet, prvi šolski upravitelj na Čebinah pod Sv. Planino, drugi šolski upravitelj v Znojilah pri Zagorju.

Na zborovanju je bilo navzočih 25 članov, t. j. 27%. Opravičila sta se dva člana za vse ostale pa je menda vstajala za opravičilo — nedeljal. Vs. m. tem bodi povedano, da odbor res ni mogel drugače, ker gospa predavateljica med t. d. na razpolago. Da se pa vrši zborovanje tudi izven Ljubljane, je bil sklep zborovanja že v jeseni!

Sicer pa je bilo ravno to nedeljsko zborovanje za vse navzoče pravi »Pedagoški dan«. Članstvo se je vračalo domov polno novih pobud in stajmenj. Splošna želja je bila, da se v bodoče zboruje čim največ na deželi, kjer se članstvo nemoteno posveti vzgojnemu in stanovskim vprašanjem.

Situacijsko poročilo: Glavna točka zborovanja je bilo predavanje gospe prof. M. Škabernetove »O vtihih dunajskih pedagoških tedne«. V izbrnem referatu je podala jasno sliko reforme šole ter uvedla navzoče v temeljne ideje te reforme.

Da je predavanje doseglo svoj namen, pričča dejstvo, ker je članstvo ves popoldan posvetilo razmotrivanju posameznih vprašanj delovne šole ter pregledovalo z vsopozornostjo tozadevno literaturo. Gospe predavateljici, ki je žrtvovala še celo popoldne teje debati, izreka društvo najlepšo zahvalo na tem mestu.

Sprejel se je predlog tov. Jože Zupančiča, da izda društvo s sodelovanjem celega okraja »Domoznanstvo« litijskega okraja. Predlog se bo pretresal na prvem jesenskem zborovanju. Soglasni sklep je tudi bil, da pristopi društvo h »Gospodarski poslovalnici UJU«.

Končno so se izvolili delegati za pokrajinsko skupščino: Čuček Julija, St. Vid in Zupančič Jože, Litija. Za glavno skupščino: Roštorhar Dr. Litija in Weber Lojze, Žalana.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO. Poročilo o zborovanju dne 13. junija 1929 v Dravogradu.

Učiteljsko društvo za Mežiško dolino je letos p. t. zborovalo dne 13. junija v Dravogradu. Navzočih od 55 članov 36.

Predsedoval in vodil je zborovanje poverjenik tov. Doberšek.

Situacijsko poročilo in poročilo širjega sosveta poverjeništvu UJU je podal predsednik tov. Ivo Feinig.

K posameznim točkam poročila je članstvo zavzelo v debati svoje stališče: 1. Odboravajo se ukrepi poverjeništvu, ki imajo namen, utrditi organizacijsko disciplino in izterjatev finančnih obveznosti od društev. — 2. Ponovno se je poudarjalo težko finančno stanje učiteljstva v naši dolini, ki prednjači v vsakem oziru v draginji življenjskih potrebščin. To stanje ne ovira učiteljstva samo pri izvzolskem delu, temveč mu tudi j. mije moč za vršenje služben. dolžnosti.

Za delegate za pokrajinsko skupščino so bili izvoljeni: tov. K. Doberšek in tov. Alojzija Vreček, za namestnike: tov. Fr. Kogelnik in tov. Mia Šijunec. Na državni skupščini bo zastopal društvo tov. Rudolf Gallob, oziroma kot namestnik tov. A. Kopriva.

Referent za Samopomoč v društvu bo tov. Ivan Gaberšek.

V ožji svet poverjeništvu UJU se kandidirajo Regina Godce, strok. učiteljica v Slovenjgradu in kot namestnik Leopold Kopač šolski upravitelj istotam.

Referat: Tov. Kastelic: Razvoj ženskega vprašanja in emancipacije — je vzbudil tako vsebinsko kakor tudi po svojem temperamentu veliko pozornost in splošno priznanje.

Slučajnosti: Tov. Alfonz Kopriva je podal sledečo izjavo: Odstopam kot društveni odbornik, ker tovarištvo še ni doseglo ono idejo kot na Francoskem.

Tovariš Doberšek je podal sledečo izjavo: Morala v društvu in pri poverjeništvu UJU je takšna da ne morem pričakovati v slučaju potrebe opore ne pri društvu, ne pri poverjeništvu, osobito pa tudi ne pri predsedniku učiteljskega društva za Mežiško dolino, zato odstopam kot odbornik društva, ostenem pa še nadalje član organizacije in se pokorim organizacijski disciplini.

V debato, ki je sledila izjavi tovariša Doberška, so posegli tov. Feinig, Gačnik, Gallob in se je poudarjalo, da je učiteljsko društvo stanovska organizacija. Pozvan je bil tovariš Doberšek, naj navede, slučaj da se njega v društvu, pri poverjeništvu UJU ni zadosti ščitilo. Ker tovariš Doberšek svoje trditve

Miroslava Leitgeb / Ljubljana, Jurčičev trg štev. 3.
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija. Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje in predtisk.

Največjo in najlepšo izbiro

raznega manufakturnega blaga, damske in otroške konfekcije, moškega perila itd. dobite po najnižji ceni le pri F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Sveže, najfinejše norveško ribje olje iz lekarne dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani se priporoča bledim, slabotnim osebam.

Naročila točno po povzetju.

niti z enim slučajem ni hotel pojasniti, so iznesli debaterji, da je tendenca tov. Doberška vedno in vedno iznašati zad. vo. Moderndorfer v organizacijo. Za učiteljsko društvo za Mežiško dolino je zadeva Moderndorfer z dnem končana, ko je le-ta imel ugodno priliko sprejeti učiteljsko službo, a se iz nerazumljivih razlogov ni za njo zavzel. Organizacija pa ne more slediti osebnim ambicijam posameznikov, ker je njeno udejstvovanje jasno začrtano v pravilih.

Ker tov. Doberšek vključ ponovnim pozivom niti z enim konkretnim slučajem ni hotel pojasniti svoje trditve, se je zborovanje zaključilo in ostal je nastop in tudi tendenca nastopa tov. Doberška celokupnemu članstvu povsem nepojasnjena.

+ KAMNIŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 8. junija 1929 v Kamniku. Statistika: Število učiteljstva v okraju 121, članstva 104, navzočih 56 (54%).

Tovariš predsednik pozdravi vse navzoče imenom pa še g. vladnega svetnika dr. Fran Ogrina, g. prof. E. Adamiča in g. sreskega referenta A. Lukežiča.

Predavanje: G. prof. Adamič je v jako zanimivem predavanju opisal svoje lanske potovanje v Bolgarijo. Članstvo je sledilo živemu in pestremu opisu z vidnim zanimanjem in se zahvalilo zanj z živahnim aplavzom.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik ostro graja slab obisk zborovanj. Poudarja, da ni dovolj, če plača članstvo organizacijski davek, v ostalem pa ne kaže nikakega zanimanja za stanovsko organizacijo. — Poročilo o seji širjega sosveta odpade, ker je bilo itak objavljeno v »Učit. Tovarišu«. — V disciplinskem postopanju, ki je bilo uvedeno protipredsednikom učiteljskih društev zaradi znane nebrzojavke j. bil naš bivši predsednik, tov. T. Petrovec oproščen vsake krivde. — Obravnava se došli dopisi: Na vprašalne pole iz sodnijski naš šolski upravitelji pravično poročajo, da se izogone neprijetnim tožbam. — Vposlana so pravila »Učiteljske gospodarske poslovalnice«. Poslovalnica je velike važnosti, ker z njo pridobimo lastno gospodarsko podjetje, ki bo gmotno podpiralo naše organizacijsko delo. — Nameravana je ustanovitev podpornega sklada. Članstvo se je izjavilo v načelu za podporni sklad, glede oblike pa naj odločuje občni zbor samopomoči.

Proračun poverjeništvu je bil sprejet brez debate.

Predlogi za pokrajinsko skupščino. Sprejeti so bili predlogi glede deklar. šolskim upraviteljem honoriranja nadur, učiteljskih stanovanj, plače učiteljic, poročenih z učitelji in glede administrativnega dela šolskih upraviteljev.

Direktive delegatom pri pokrajinski skupščini: Zavzemajo naj se za to, da se odpravijo odtegljaji za »poplavljenice« in prispevki za »nabavilačno zadruge«.

Volitev delegatov: Za državno skupščino v Zagrebu: Julij Čuček šolski upravitelj v Kamniku. — Za pokrajinsko skupščino v Ljubljani: Jože Trpin, šolski upravitelj v Vojdicah, Marija Rupnikova, šolska upraviteljica v Kamniku, Janez Stenovec, učitelj v Domžalah. — Namestniki: Pero Hom, šolski upravitelj v Nevljah, Štef. Schubertova, učiteljica v Ihanu, Julij Mayer, šolski upravitelj v Dobu.

Slučajnosti: Sprejet je bil predlog, da bi se namesto herbarijev, vsebujočih rastline, ki so pod varstvom, rajši izdale knjige s slikami onih rastlin, ker se z nabavo herbarijev uniči mnogo rastlin.

+ ZBOROVANJE UČIT. DRUŠTVA ZA GORNJEKRAJSKI OKRAJ dne 15. junija na Ljubnem.

1. Število članov 39, navzočih 21, torej 54%. Včlanjena ni samo ena tovarišica.

2. Predsednik poda poročilo o seji širjega sosveta na Zidanem mostu. Društvo sklene, da je obvezan se podvrti vsak član stanovskemu razsodišču, sicer se smatra izključenim.

3. Učit. samopomoč naj ostane kot je bila. Novo društvo se lahko ustanovi neobvezno, ne sme pa tangirati »Samopomoči«.

4. Delegata se pooblastita, da prosto odločata pri podrobnih debatah o proračunu poverjeništvu razum v točki 6. stroškov stavazana. — Anulira se lanski sklep društva, da se voli ožji svet pismeno. Istotako se odklonijo volitve v domače društvo po predlogu laškega učit. društva.

5. Debata o pravilih je odpadla.

6. Za delegate se volijo v pokrajinsko kot glavno skupščino: Dolinar Ivan, Kotnik Zorko; namestnika: Korban Josip in Ermene Anton.

7. Tovariš Kotnik Zorko je predaval o »Organizacija učiteljstva in udejstvovanje članstva«. Praviloma je poudarjal malomarnost nekat. rih članov v splošni organizaciji. Pri tem j. prišel v debato tudi svoječasni sklep društva, da bi naj vsak član, ki se ne udeleži zborovanja, vplačal gotov znesek v blagajno.

8. Za nominiranje poverjenika, tajnika, blagajnika in urednika »Učit. Tovariša« se pooblasti predsednik, za naše okrožje pa se določi kandidata.

Šolske zvezke
po nizkih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje
UČITELJSKA TISKARNA
Frančiškanska ul. 6

+ ZBOROVANJE SRESKEGA UČIT. DRUŠTVA UJU ZA LJUBLJANSKO OKOLICO — VZHODNI DEL dne 8. junija 1929 ob 9. uri v osnovni šoli v D. M. v Polju.

Predsednik tov. Kosin odpravi zborovanje in pozdravi navzoče. (54.)

Ad I. Na predlog tov. Trosta so bili izvoljeni: 1. V gospodarski odsek tov.: Musar, Jankovič in Franketova. 2. V samoozbrazovalni odsek tov.: Rakova. 3. V odsek za izvenšolsko delo: nadzornik tov. Grad. 4. V odsek za nadaljevalno šolstvo: tov. Mihelič. 5. V odsek za delovno šolo: tov. Tomšičeva.

Ad II. Delegatom za pokrajinsko skupščino so bili izvoljeni: tov. Bensa, Celnarjeva, Cerut; namestniki: Gostič, Šotova, Švara. Za državno skupščino: Macarol, Musar, Porenz; namest.: Bensa, Kogejeva, Sclanova.

Op.: Pri izvolitvi tov. Macarola je učiteljsko glasovalo 36 proti 10.

Ad III. Predsednik tov. Kosin poda poročilo o seji širjega sosveta in objavlja dopise poverjenosti: 1. O nominiranju dveh tovarišev v ožji svet. Na predlog tovariša Flajsa sta izvoljena oba predst. društva ljublj. okolice: tov. Kosin in Lampret. Sprejeto. 2. Obravnava pravil — se odloži. Sprejeto. 3. O osnutku glade »Podpornega sklada«. Tov. Trost meni, da naj poverjenostv skliče anketo, na kateri je najti pot, kako priti do tega. Sprejeto. 4. Likvidacija starega dolga: Poverjenostv hoče odpisati to breme, a nima kritja; se bo torej razpravljalo na pokrajinski skupščini.

Predlogi: 1. Tov. Flajsi: Dolg naj se plača v obrokih, v petih letih po 500 Din. Sprejeto. 2. Tov. Kosin: Vsak član mora plačati svoj letošnji dolg v 3 mesecih, če ne, se ga črta. Pred zaključkom leta pa naj se vsakemu piše, koliko je dolžan. Sprejeto. 3. Tov. Mihelič: Vsakega prvega naj upravitelj odtegnejo članarino od plače.

Ad IV. Prihodnje zborovanje, oziroma občni zbor bo 5. oktobra t. l. v Mostah. — K temu predlaga nadzornik tov. Grad, da se mora vsakdo, ki se ne udeležil zborovanja, opravičiti pisмено pri predsedniku; in tov. Franketova dostavi, da mora vsak neopravičeni odstotni plačati društvu 10 Din. Sprejeto.

Ad V. O šolskem zakonu je podal poročilo urednik tov. Dimnik.

Ad VI. Sreski šolski nadzornik tov. Štruskelj je nadaljeval do konca svoj referat: Pedagoški teden na Dunaju. Učiteljsko je obema referentoma sledilo z zanimanjem.

Ad VII. Tovariš Bensa poroča o proračunu: 1. Predlaga, da se postavka 6000 Din za korektorja črta, ker ni neobhodno potrebna. Sprejeto. 2. Dalje predlaga, da bi bil »Podporni« list zase, naj se torej loči od uprave »Tovariša«. Sprejeto. 3. Tov. Tomšičeva omenja glade prepovedi privatnih ur. K temu obljubi urednik tov. Dimnik, da bo poverjenostv napravil potrebno vlogo na merodajno mesto.

Ker ni nadaljnjih predlogov, se zborovanje zaključuje.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA — ZAHODNI DEL je zborovalo dne 8. junija 1929 v Ljubljani na II. mestni osnovni šoli.

Situacijsko poročilo: Učiteljska 133, članstva 121, navzočih 95 (78%).

I. Predsednik odpravi zborovanje, pozdravi navzoče in preide na dnevni red. Poroča o delovanju odbora v zadevi likvidacije, o sprejemu novih članov, prečita se okrožnica o izpolnitvi sodnijsko vprašalnih pol v kazensko-pravnem postopanju napram mladostnikom.

II. Iz blagajniškega poročila je razvidna točnost blagajniškega poslovanja in netočnost članovsamozdravnikov, ki dolgujejo društvu za l. 1928. in 1929. 129350 Din. Člani, ki prestopijo v drug okraj se morajo pravočasno pisмено odjaviti društvu vodenju.

III. Tov. L. Kržišnik poda poročilo gospodarskega odbora in obsoja upravo Mladinske Maticice, ker obljubljeni knjige o gospodinjstvu ni izdalo. Sprejeto se predlagana resolucija.

IV. Samoozbrazovalno delo po krožkih ni dobilo še pravega razmaha. V prihodnjem letu naj se sestavi sistematičen načrt.

V. Po poročilu o seji širjega sosveta na Zidanem mostu se je vnela debata radi zadeve s kontraktualnim odsekom. — Poročilo o novostanovljeni gospodarski poslovalnici se je vzelo na znanje.

VI. Referat tov. Urbančiča o »Podpornem skladu« je vzbudil živahno, mestoma burno debato. Pretežna večina članstva se je izrekla načelno za osnovevanje podpornega sklada s pristavkom, da v slučaju bolezni dobi vsak član podporo. Glede oblike te potrebne organizacije je zmagal predlog za samostojno podporno organizacijo s 37 glasovi — proti 33 glasovom za realizacijo smotra v okviru U. S. S. Simpatijo je bil sprejet predlog o eventualni ustanovitvi učiteljske bolniške blagajne po vzgledu železničarjev.

VII. Pri obravnavi proračuna pov. UJU — Ljubljana se je ugotovil odpor članstva proti vedno se višajočim postavkam. Proračun se sprejme s pridržkom, da se posamezne postavke podrobno pojasnijo na skupščini v Ljubljani. — Resolucije mešičkega društva se sprejmejo z delnimi izjemami.

VIII. Obravnava novih pravil se ni vršila radi pozne dospelosti.

IX. Poročilo tov. Lampreta o načrtu za narodne šole se je vzelo na znanje.

X. Izvolili so se delegati za pokrajinsko in glavno skupščino.

XI. V obrambo učiteljskih pravic je bil sprejet sledeči predlog:

Poverjenostv UJU — Ljubljana se naproša, da posreduje pri šolski oblasti v slučaju premeščenju učiteljskega v disciplinarnih zadevah, da šolska oblast upošteva pri ukrepanju vse dotedanje delovanje in zaslug učiteljskega.

telja v službenem kraju ter zavrača neutemeljene pritožbe posameznih lokalnih fakultet, ki so večinoma osebnega značaja.

Prihodnji občni zbor se vrši v Ljubljani v oktobru t. l.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ je zborovalo dne 8. junija t. l. v Vel. Laščah.

Statistika: Učiteljska je v okraju 154; članstva 89; navzočih 38 (43%).

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik odpravi zborovanje, pozdravi navzoče, zlasti novopristopivše člane Flegarja, Tomiča in Lapajnejevo. — Konstatira neudeležbo ožj. letargijo nekaterih članov o priliki zborovanja. Istotako graja mlačnost članstva pri krožkovem delu.

Došli dopisi so se prečitali in vzeli na znanje.

K dopisu o »Učit. Samopomoči« je bil sprejet predlog, da se ustanovi podporni sklad kot popolnoma samostojna organizacija. — Tov. predsednik je poročal o seji širjega sosveta z dne 26. maja 1929.

Samoizobrazba: Tov. Jože Pahor je podal globoko zasnovano temo »Umetnost in nje pomen za vzgojo«.

Delegata za pokrajinsko skupščino sta Franc Hočevar in Angela Peterlinova. Namestnika: Franc Peček in Ivan Kadunc.

Na državni skupščini zastopa društvo tov. predsednik.

Slučajnosti: Pri razpravi o novih pravilih pov. UJU Ljubljana je bil sprejet predlog: »Vsakih 50 članov imej pravico poslati na skupščino 1 delegata«.

Dodatno k poslovniku se predlaga: »Stalni poročevalec (v »Učit. Tovarišu«) je lahko tajnik ali kdo drugi«.

Tov. predsednik opozarja članstvo, da naroča svoje potrebščine le pri »Učiteljski gospodarski poslovalnici«.

Glede obiska zborovanj se sklene, da prihodnji občni zbor sklene, da se vnese v društvena pravila sledeči predlog: »Član, ki brez tehtnega vzroka trikrat zaporedoma izostane od zborovanja, se izključi«.

Resolucija: »Z ozirom na poročilo »Šolstvo v ljubljanski oblasti« v »Učit. Tovarišu« št. 43. t. l. odstavek 3. in 5. izjavlja učiteljsko društvo za kočevski okraj, da ni bila njegova resolucija priobčena v »Učit. Tovarišu« št. 37. pravilno komentirana.

Učiteljsko kočevskega okraja se je med prvimi borilo za novo smer v organizaciji in že l. 1926. iskreno pozdravilo smernice izražene v »Poslancu« sedanega prosvetnega šefa in nima vendar vzroka ali namena, da bi svoje prvotno mnenje izpreminjalo. Mišljeno ni pri tem ne na osebo, ne na »Poslanec«.

Mišljen je bil le organizacijski tisk, kakor je razvidno iz predloga.

+ NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo 8. junija 1929 v Soteski.

I. Situacijsko poročilo: Učiteljska v okraju 131, včlanjenih 106, navzočih 32, t. j. 30-19%.

Tov. predsednik pozdravi navzoče, prav posebno še tov. glavnega tajnika Kobala, ki se je potrudil pohiteti med nas, da nas informira o projektu novega osnovnošolskega zakona. Prav toplo se je zahvalil tudi tov. gošpej Ženovi in soprogu, ki sta poskrbela za okusno postrežbo, da se je navzoče učiteljsko počutilo iskreno tovariško in domače.

Došli dopisi so se prečitali in obravnavali.

Sklepi in predlogi:

a) Proračun Pov. UJU Ljubljana za leto 1929. je bil soglasno sprejet.

b) Za izpremembo pravil naše organizacije se poverijo delegati, da premotrijo iste ter zavzamejo na pokrajinski skupščini svoje stališče.

c) Glede preosnove Učiteljske samopomoči se da na predlog tov. Kobala delegatom polnomočje sklopiti o tem na pokrajinski skupščini po danih navodilih odbora. — Za poverjenika Učiteljske samopomoči se soglasno imenuje tov. Ivanetič.

d) Sklene se podpreti nanovo ustanovljeno Učit. gospodarsko poslovalnico. (Tov. Kobal pojasni namen in delokrog te ustanove. Zborovalci sklenejo da društvo pristopi polnoštevilno k tej zadrugi. Enkratni delež za člane znaša 5 Din, vpisnina pa 2 Din.)

e) Delegatom za pokrajinsko skupščino v Ljubljani so bili izvoljeni: tov. Menard Vilko, tov. Lojze Ivanetič in tov. Anica Kozjekova; namestnikom pa tov. Anica Trpinova, tov. Bregar Ivan in tov. Ljubič Tone.

f) Delegatom za glavno skupščino v Zagrebu so bili izvoljeni: tov. Janez Kržišnik, tov. Franc Berden, tov. Menard Vilko; namestnikom pa tov. Ženova Danica, tov. Ženova Vladka in tov. Knifičeva Pavla.

g) Na predlog tov. predsednika se sklene, da se društvo deli v žužembersko in novomeško učit. društvo. Tozadevno se bo sestal odbor s tov. Mervarjem, določil medsebojni teritorij in predložil stvar Pov. UJU Ljubljana v potrdilo in izvedbo.

h) Pov. UJU Ljubljana se bo naprosilo, da podvzame akcijo za študijsko potovanje na Dunaj.

i) Učiteljsko je mnenja, da so »Matični listi in Izkazje« veliko manj prikladni kot katalogi in šolska izpričevala. Pov. UJU Ljubljana se naproša, da napravi na pristojnem mestu korekta za zopetno uredbo kataloga in šolskih naznanil.

j) Pov. UJU Ljubljana se naproša, da v stanovskem glasilu objasni, kaj je z všteti kadrskega roka v službeno dobo, ker je nekaterim tovarišem kadrski rok všteti, drugim zopet ne.

II. Samoozbrazba: Tov. predsednik poroča in naproša tovarišice, da bi poslale odboru referate o ustanovljenih deklinskih

krožkih. — Poročilo tov. referenta Jankoviča o delovanju krožkov v okraju je vsled pičlo odmerjenega časa odpadlo.

III. **Reforma šole:** Tov. Kobal je prisotnim razložil načrt novega osnovnošolskega zakona. Dotaknil se je vseh točk, ki zanimajo učiteljsko. Pri živahni debati je odgovarjal prav spretno na stavljenja mu vprašanja. Z novim osnovnošolskim zakonom bo učiteljsko in šolstvo znatno pridobilo, zato je naša iskrena želja, da bi bil čimprej sprejet.

IV. **Izvenšolsko delo:** Tov. predsednik je bodril navzoče k vztrajnemu započemu izvenšolskemu udejstvanju. Dvignimo se s nami, drugi nas ne bodo!

V. **Slučajnosti:** Tov. Kobal poziva učiteljsko, da vztraja pri današnjem sklepu in pristopijo kot združniki k Učiteljski gospodarski poslovalnici, ker je ista vitalnega pomena za razvoj stanu in organizacije. Končno je tov. predsednik priporočal, naj Pov. UJU Ljubljana skuša podvzeti akcijo za ustanovitve Učiteljskega zdraviliškega doma kje ob naši Adrijii.

Vsled pičlo odmerjenega časa so zborovalci kaj neradi zapuščali gostoljubni dom tov. Žena. Z radostjo se bo spominjal vsak udeležene zadnjega letošnjega zborovanja, ki je poteklo v najlepšem tovariškem razpoloženju, kar nam daje nado na še uspešnejše naslednje leto. — Tajnik.

+ SAVINJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ je zborovalo dne 6. junija 1929 na Vranskem z običajnim dnevnim redom in s predavanjem referenta za kmetijsko nadaljevalno šolstvo pri oblastnem komisariatu v Mariboru gosp. Jožeta Krošla.

Statistika: Izmed vpisanih članov 34, navzočih 27, t. j. 79%.

Situacijsko poročilo: Tovariš predsednik pozdravi navzoče, posebno pa sreskega referenta g. A. Pestevška, g. predavatelja Jožeta Krošla ter na novo vstopivšega člana Aleksa Sfiligoja. — Častita tov. Šegi k radostnemu rodb. dogodku; v lepih besedah se spomni pedag. pisatelja dr. Frana Čibeja, ki nas je zapustil za vedno 5. aprila t. l. V znak sožalja so zaklicali navzoči trikratni »Slava«.

Po prečitani in odobritvi zapisnika je predaval takoj g. referent Jože Krošl o pomenu, namenu in stroju kmetijsko-gospodarskega nadaljevalnega šolstva. Za krasen, zanimiv nad eno uro trajajoči referat je zgoraj imenovani žel od navzočih vse priznanje. Vname se po predavanju stvarna debata, v katero so posegli tovariši Rožanec, Pucelj, Zdošek.

Došli dopisi so se prečitali in obravnavali.

Sklepi in predlogi: K dopisu, katerega je raztolmačil in pojasnil tov. Ševnik, je društvo po debati sklenilo:

1. »Podporni sklad« za slučaje obolenja naj se ustanovi pod okriljem »Samopomoči«.

2. Učiteljsko društvo za vranski okraj je proti načinu plačevanja označenih v osnutku, sklene se pa enoglasno, da se prispevki za posamezne smrtne slučaje zvišajo za 50%, odnosno 1 Din za »Podporni sklad«.

3. Blagajničarka graja neredno plačevanje članov s proročja, da poravnajo zamudniki čim prej zaostanke. Tozadevno se sklene: Šolski upravitelj naj odtegujejo članarino vsakega prvega v mesecu vsem društvenim članom ob izplačevanju mesečnih prejemkov. Lažje pogreša poedinec manjši znesek nego vso vsoto naenkrat, blagajna bo pa v redu!

4. Izvolitev delegatov: Za pokrajinsko skupščino delegat tov. Ševnik, namestnik Pucelj, Zdošek. Za glavno skupščino UJU delegat tov. Jančigaj namestnik tov. Šega.

Poročilo: Predsednik poda poročilo o seji širjega sosveta na Zidanem mostu.

Samoizobrazba: Sklicatelj krožkov podasta poročilo: Pedag. krožek Braslovce je imel sestanek meseca maja. Obravnavalo se je: a) Zemljepis na višji stopnji, b) Kako se naj deklamirajo pesmice, c) Izdelavo vžgalic v tovarni Ruše. Pedag. krožek Vransko nič. Predsednik graja malomarnost ped. krožka. Le s samoozbrazbo bomo dvignili ugled šolstva s samoozbrazbo želi plodonosnejše uspehe pri mladini. Samo v tem slučaju, če bodo krožki delovali redno, bodo ti dosegli svoj namen.

Slučajnosti: Sprejeta je bila po debati resolucija:

Poverjenostv UJU naj ukrene vse potrebno po svoji strani, da ostanje še nadalje v uporabi računice v l. in 2. šolskem letu.

+ POROČILO O ZBOROVANJU UČITELJSKEGA DRUŠTVA KRANJ, ki se je vršilo dne 17. junija t. l. v Trzinu. — Učiteljska v okraju 145, organiziranih 132, navzočih 69, t. j. 52%.

I. Situacijsko poročilo. Po otvoritvi zborovanja se spominja predsednik umrlih tovarišev, bivšega okrajnega šolskega nadzornika Klingerja in nadočitelja v pok. Klemenčiča. Prvi je dolgo let služboval v okraju. Učiteljsko ga bo ohranilo v dobrem spominu. Zborovalci so stoji počastili njun spomin. — Razpravljalno se je o predlogih za pokrajinsko skupščino. Delegatom so bila dana navodila o zdržanju pri razpravi o proračunu za leto 1930. Doberškovi predlogi pa so bili enoglasno odklonjeni. V razpravo tudi niso prišli predlogi tov. Knafliča, ker so bili izročeni predsedniku šele med zborovanjem in so bite na dnevnem redu važnejše stvari. Sprejeti pa so bili predlogi: 1. o učiteljski stalnosti in razpisu službenih mest, 2. o prispevanju za učiteljski pevski zbor, 3. o uporabi šolskih prostorov, 4. o šolskih proračunih, 5. o poročilu v »Učit. Tov.« in 6. o pristranskem postopanju glede honorarjev šolskim upraviteljem.

Dalje časa je poročal sreski prosvetni referent tov. Rus o nekaterih zanimivih in za učiteljsko važnih šolskih zadevah. Poročilo je sledila živahna debata.

Biti v formi

je glavna želja ne samo športnika, temveč tudi inteligenta, kajti sreča in blagostanje intelektualca zavisi v tem, da po možnosti izkoristi svoje znanje in svoje sposobnosti.

Borba za življenje je za duševnega delavca posebno težka. Naša doba zahteva zvišanje naše duševne in telesne delovne sposobnosti, ako hočemo, da zadostimo svoji nalogi (da ostanemo na višini svoje naloge).

OVOMALTINE

vesbuje v mali količini veliko hranilno vrednost ter dovaja v zadostni meri in v pravilnem razmerju vse one hranilne snovi, ki so potrebne za vzdrževanje našega zdravja, zlasti pa one, ki so potrebne za razvoj našega živčevja. Ovomaltine je najboljši vir energije vsakemu, ki duševno ali telesno intenzivno dela.

Dobiva se povsod za ceno 18:50 Din zavoja. Zahtevajte brezplačni vzorec, sklicujoč se na ta list

Dr. A. WANDER d. d.
ZAGREB.

2. **Volitev delegatov.** Volitev se je vršila z vzklikom. Delegati za pokrajinsko skupščino so: Slaparjeva, Horvat in Rupret, namestniki: Hafnerjeva in Porentova. Za državno skupščino delegata: Rus in Horvat, namestniki: Borštnarjeva in Lovše.

3. **Dunajska ekskurzija.** Poročilo je podal tov. Horvat, ki se je udeležil ekskurzije s honorarjem glavnega odbora UJU. Zunanja organizacija je bila slaba. V splošnem pa je bila ekskurzija le bežna in meglena slika in je končna sodba o takozvani dunajski šolski reformi spričo dejstva, da so se vršile hospitacije v procentualno zelo malem številu razredov in poleg tega še v razredih meščanskih šol, nemogoče podati. So učitelji, ki so opustili okosteneli verbalizem in poučujejo z veliko vnebo in uspehi po modernih stremljenjih delovne šole, so pa tudi taki, ki še vedno poveljujejo — roke na klop. Občudovanja vredno pa je delo dunajske občine na polju socialno-pedagoškega skrbstva in je Dunaj v tem pogledu gotovo prvo mesto na kontinentu.

4. **Naše gospodarske ustanove.** a) O učiteljski »Samopomoči« je poročal tov. Rupret. Poziva učiteljsko, da pristopi k društvu posebnost sedaj, ko se snuje podporni sklad za slučaj bolezni. b) O zadruzi »Učiteljski dom« je poročala tov. Malenškova. Tisti, ki so s svojim podpisom pristopili k zadruzi in deleža niso plačali, naj store svojo dolžnost! c) Društvo pristopi korporativno k Učit. poslovalnici. Delež po 5 Din naj vsak član vplača v društveni blagajni.

5. **Slučajnosti.** Tov. Lajovic poziva učiteljsko k proslavi 10letnice obstoja meščanske šole v Trzinu.

6. **Izvenšolsko delovanje.** Predsednik poroča o javnih produkcijah posameznih šol, s katerimi se dviga ugled šolstva, zbližuje starše z učiteljsvom, Učiteljskemu domu pa se zagotavlja s tem stalni dohodki. Krasno so uspeli šolske igre v Predosljih, Trzinu in Cerkljah. Tržiško šolo je dvorna pisarna razveselila s krasnim darilom.

Sprejeti predlogi:

I. V zadnjem času se je dogodilo, da je zasedel začasni učitelj mesto stalne učiteljice, ki ga je dobila z razpisom.

Pozivamo poverjenostv, da zastavi vse sile, da se mesta dobljena z razpisom ne bodo brez disciplinarne preiskave jemala, pač pa oddajala vsa mesta z razpisom.

II. Okrog 6 učiteljskih društev ne prispeva v sklad za učiteljski pevski zbor, dasi je bil to sklep delegacije, kateremu se morajo vsa društva pokoravati.

Pozivamo poverjenostv, da ob priliki letne pokrajinske skupščine pozove omenjena društva na njihovo dolžnost in na izvrševanje delegacijskih sklepov.

III. Ponekod se še vedno uporabljajo šolski prostori za izvenšolske svrhe.

Pozivamo poverjenostv, da izposluje odlok, da se smejo šolski prostori uporabljati samo za šolske namene.

IV. Ker letošnje doklade na direktne davke ne smejo biti večje kot lanske leto, hočejo nekatere občine, ki so vstavile v občinski proračun večje doklade, okrniti predvsem šolske proračune.

Pozivamo poverjenostv, da izposluje, da ostanjejo šolski proračuni neokrnjeni.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovanju in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par, Najmanjši znesek Din 5.—

Prašno olje, kakršno je predpisano za šole, nudi vsako količino po 6 Din za 1 kg R. WEBER Ljubljana.